

העם

סולידאריות יהודית

מאפייני המצות, באחד מפבריה של ה' בירה הסובייטית, עובדת כבר חודשים ב' מלוא התפוקה. מאות נשים וגברים מש' תרכים בתור ארוך, כשבדיהם שקיקי-קמת, כדי למסור אותם, להירשם ולשלם רובל אחד (3.10 ל"י) תמורת אפיית קילונרם אחד.

צלמי-עיתונות מלחים את כל תהליך ה' אפיה, עד האחרון הפרטים, ועל החבילות מודבק פתק מודפס רוסי, המאשר כי המצות הגדולות, והן נאפו בפיקוח בית' הכנסת הגדול של מוסקבה.

את הגילויים האלה פירסם השבוע ה' שבועון הדתי פנים אל פנים. בצירוף תמו' נות מן הבירה הסובייטית, הוא לווה אר' תם בראיון קצר, שנעשה בכתב, עם רבה של מוסקבה, יהודה לייב לויץ. קוראי ה' שבועון שמחו, אולם הם לא היו בודדים בשמחתם. יחד איתם שמחו גם הרבה יור' דים אחרים, ביניהם רבים שאינם דתיים. כי המצות מסמלות את הפסח, והחג הוא סמל הסולידאריות היהודית בעולם כולו.

שריר הדיקטטור הגדול, איסור אפיית המצות בבירת-המועצות, שהיה שריר וקיים במשך שנים רבות, היה, מן הסתם, שריר של תקופת שלטונו של הדיקטטור הגדול. אולם יורשיו של סטאלין לא גיירו לחסל ירושה זו עד לעת האחרונה.

בשנים האחרונות הפך עניין המצות ל' פסח גושא מרכזי לתעמולה האנטי-סובייטית. רבים ראו באיסור אפיית המצות סמל דר' כוח הדת היהודית, והפלייתה לעומת שאר הדתות בבירת-המועצות.

אולם אם כנות חלק ממארגני התעמולה לא הפכו תמיד את הצהרותיהם הפומביות, התעוררו בשנים האחרונות גם חוגים ש' אינם אנטי-סובייטים, ביניהם יהודים, חברי המפלגות הקומוניסטיות במרבית העולם ה' מערבי.

השנה יכלו לחגוג את נצחונם. אמנם כרוכה האפיה ברישום מדויק של כל ה' חפץ במצות, רישום שנעשה על-ידי רבנים וגבאים, ושיש בו כדי להרתיע יהודים רבים, אולם האפיה הפכה עובדה.

טענת השלטונות הסובייטיים: הרישום נעשה רק כדי למנוע פסחות.

הסברו של פנים אל פנים: "הא לחמא עניא די אכלו אחינו בני ישראל שברוסיה". כך או אחרת, אורחי ישראל היהודים יכלו להסב לשולחן הסדר, מבלי לחשוש שבני דתם בצפון סובלים מחוסר כזה כשרה.

דת

איש מופלא

לבה של הרבנית, שנותחה ומתה בשבוע שעבר בתל-השומר, הפך סמל לקנאי הדת במלחמתם נגד נתיחת מזים. לאורן עצדו השבוע עשרת אלפים מפגינים בעירה — בני-ברק.

הם חילקו כרוזים נגד הממשלה, נגד הרופאים ואפילו נגד המפ"ל. בשורותיהם צעדו רבנית רבני העיר, אולם אחר כהם בלט בהעדרו.

היה זה דווקא מן המוכשרים שבהם — רב צעיר ששמו יצא לתהילה בארץ ובחו"ל, כידען גדול ובקי בתורה.

הדירה במזול. הרב העדר נולד לפני כארבעים שנה בבסטריה שבצמק יורעאל. בגיל צעיר עבר לישיבה בתל-אביב, בלש מיד בכשרונו ובידענותו.

לפני מספר שנים החליף את דירתו ש' בבני-ברק בדירת שכן שגר מולו. הסברו: "לשכן יש הרבה ילדים, והזירה שלו שחור כה. היא עלולה לסכן את בריאותם."

השבוע, כשפנו אליו מארגני ההפגנה ב' בקשה שיתיר את מעבר המפגינים ליד ביתו — סירב.

קוראים לו גדליה נאדל, בעלה של הרבנית המנוחה רחל נאדל.

לא לחינם תיאר אותו מנהל בית-החולים תל-השומר, הד"ר חיים שיבא, בשתי מילים: "איש מופלא".

בטחון

על הקו

זה בלתי-אפשרי! אמרו פרשנים צבא' ים, מוטמכים בעיני עצמם. "זה לא נותן

תצפית

יועצי ראשיהממשלה מתכננים עתה מסע חדש של לוי אשכול לחו"ל, ובזדקים את האפשרות שיסע למיזרח אירופה.

לאחר מסעו של אבא אבן לפולין, בשנה שעברה, ולאחר נסיעת פינחס ספיר לרומניה החדש, מתכנן גם שר-המסחר-יהודי, זאב שרף, לצאת למסע

למיזרח אירופה, לנהל שם מו"מים על הסכמים מסחריים. יועצי אשכול רוצים

כי ראשיהממשלה יקצור את היוקרה הקשורה בחתימת החוזה עם רומניה,

וחוזים אחרים.

תגבר המתיחות בקואליציה, כתוצאה מנסיעתו של שר-

החוץ אבא אבן לטכס הלווייתו של קונראד אדנאור. מפ"ם ואחדות-העבודה הסכימו לנסיעה זו, בתנאי שלא תנוצל לצרכים אחרים. אולם

בתוכניתו של אבן נוצל את שהותו בגרמניה המערבית כדי לנסות ולהיפגש

עם הקאנצלר גיאורג קיזינגר או עם שר-החוץ שלו, וילי בראנדט. אם אכן

יעשה כן, תפרסמה שתי שותפות הקואליציה את דעתן ברבים, תעוררנה שוב

את שאלת הקשרים בין ישראל לגרמניה.

תבוסת התוכנית להסיע את נשיא המדינה על האונייה

"שלום". הנשיא, זלמן שז"ר, שעמד לצאת למונטריאול שבקנדה ליריד הביך

לאומי באוניית-הדגל של הצי הישראלי, הביע לאחרונה הסתייגות. אין הוא רוצה

להשתמש בשלום דווקא, ערב מכירתה המעוררת-מחלוקת, וגם בגלל פניית אנשי

צוות האוניה אליו, שיתערב כדי למנוע את המכירה לגרמנים.

מאמציו של לוי אשכול להחזיר את ראש עיריית חיפה,

אבא חושי, אל

לישיבת הצמרת

של מפא"י יעלו

בתוהו. חושי ימ-

שיך להעדיף ישיבה

על הגדר, על נסילת

חלק פעיל בהנהגת

מפא"י הנוכחית. סי-

רובו יעודד את אנ-

שי רפ"י.

ספר על תי-

פיסת אייכמן יר-

פיע בקרוב, יעיר

רר הדים רבים

ויהפוך, כנראה

לרבי-מכר. הטיבה:

מחברו, איסר הראל,

שעמד בראש שירי-

תי הבסחון של יש-

ראל, היה האדם שי-

ניהל ופיקח אישית

על לכידת אייכמן יר-

הבאתו לארץ. הספר

יתורגם אף לשפות

זרות.

עורכו המי-

פיטר של ה"ג'י"

איש אוברבר",

ג'וז קמחי, עשוי

לבקר בקרוב ב-

ישראל. הוא ינצל

את הביקור כדי להי-

פגש עם אנשי-ציבור ועיתונאים, וינאם אף בכינוסים רחבים, יתקוף במיוחד את

לוי אשכול ואת שר-המשפטים יעקוב שמשון שפירא, שלפטרורו הסיף בהיותו

עורך הביטאון הציוני.

יופעל לחץ כבד על ה"כי המערך, שהצטרפו לוועד הבוני-

סיעתי למען מדרשת שדה-ביקר. הלחץ של אשכול לא יצליח להוציא

את הח"כים האלה, 16 במספר, משורות הוועד, אך יביא לכך שהם ישארו

פאטיביים בהמשך פעולותיו.

צפויה מתיחות בין מפ"ם למפא"י במסדרות ההסתדרות,

כתוצאה מכוונת מפ"ם לארגן הפגנות פועלים באחד למאי.

ההסתדרות החליטה השנה לא לקיים הפגנות כלליות, אולם מפ"ם מתכננת

לארגן הפגנות משלה, תחת הסיסמה "מלחמה באבטלה". מפא"י רואה בכך

צעד אנטי-ממשלתי.

ח"כ חרות לשעבר, אברהם שנטרמן, כיום חבר מועצת

עיריית תל-אביב, יכנס בעתיד הקרוב לפעילות תיווך בתוך

גח"ל. כשטרמן, שהתפרסם בשנה האחרונה כמשכין-השלום בתוך תנועת

החרות, כשניסה ללא הצלחה לפשר בין עמותת ההנהגה לעמדות האפוזיציה,

יחדש את מאמציו — הפעם לשמירת הגוש של תנועתו עם הליבראליים.

צפויה הרחבה ניכרת של הסחר בין בריטניה וישראל,

כתוצאה מהסכם האשראי שהשיג שר המסחר והתעשייה, זאב

שרף, בעת ביקורו בלונדון. כתוצאה מכך תיפתח נציגות מסחרית ברי-

טית בחיפה, בה יכהן נציג בריטי חדש, שיגיע לישראל בשבועות הקרובים.

תהיה זו הנציגות המיסחרית הבריטית השנייה, נוסף על זו הקיימת כבר עתה

בתל-אביב.

"מה נשתנה..."

הרים ליד גבול לאוס. המחיר: ארבעה מיל' יון ל"י, כלומר: 130 אלף ל"י לכל קילוי-מטר של גדר.

גבול ישראל-סוריה משתרע לאורך 77 קילומטרים. לפי אותו מחיר, היה מחסום לכל אורכו עולה כעשרה מיליון ל"י — רק פי שניים ממחיר הנוקמים שנגרמו במש' קים בעת התקרית האחרונה.

גבול ישראל-לבנון משתרע לאורך 82 קילומטרים. אורכו של גבול ישראל-ירדן הוא 561 ק"מ.

פסיכולוגיה של קצינים. קי כבר שלח את חיל-ההנדסה שלו להתחיל בהקמת הקו. הוא מתכוון, בשלב השני, להאריכו ב-180 קילומטרים נוספים, כדי לחסום את כל הגבול בין ויאטנאם ולאוס, עד לתאילנד הידירותית.

הקצינים האמריקאים לא התלהבו מתוכ' גית זו. אבל הם לא טענו כי אין היא מעשית. התנגדות הקצינים האמריקאים נוב' עת מן הפסיכולוגיה של הקצינים עצמם. היא דומה לנימוקים שהושמעו בפי כמה פרשנים ישראלים לקו מגן דויד: כי הקו יביא להגנה "סטאטית", יפגע ברוח הניידות התוקפנית של הצבא, וכי מוטב להמשיך בשטת פעולות-התגמול.

בויאטנאם לא החזיק נימוק "פסיכולוגי" זה מעמד מול נימוקי היעילות הצבאית ו' השיקול המדיני של צימצום המלחמה. נראה כי רעיונו של קי זכה, עתה, לאישור מלא גם מצד המסכ"ל האמריקאי והבית הלבן — דבר שיקשה על ממשלת ישראל להסביר לאמריקאים כי אינו מעשי בגבולותיה של ישראל דוקא.